

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง 2 องค์ประกอบ แบบวัดซ้ำ 1 องค์ประกอบ (Two – Factor Experimental with Repeated Measures on One Factor) แบบ 3 กลุ่ม วัดก่อน การทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล (Randomized Control Group Pretest, Posttest and Follow-up Designs) จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบ เทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) และกลุ่มควบคุม ที่มีต่อความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ และเพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องในการมองโลกก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล ภายในแต่ละกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเป็นคนพิการหญิงในสถานสงเคราะห์คนพิการการณเขตฯ จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 45 ปี สถานภาพโสด หม้าย หย่า หรือแยก พิการทางกาย หรือการเคลื่อนไหว ตั้งแต่ระดับ 1 ถึง 5 ระยะเวลาพิการอยู่ในช่วง 1 – 5 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และทำแบบวัดความสอดคล้องในการมองโลกพบว่ามีความสอดคล้องในการมองโลกต่ำ ได้คะแนนระหว่าง 50 – 125 คะแนน จาก 350 คะแนน จำนวน 38 คน โดยกลุ่มตัวอย่างสมัครใจเข้าร่วมการทดลองหลังจากนั้น ทำการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มและจับสลากอีกครั้ง เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมี 2 ชนิด ได้แก่ 1) โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ประกอบด้วย เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติส เทคนิคการจงใจเผชิญปัญหา และเทคนิคลดความวิตกกังวล และชุดที่สอง คือ โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ประกอบด้วย เทคนิคการสนทนาแบบโสเครติส เทคนิคการจงใจเผชิญปัญหา เทคนิคลดความวิตกกังวล และเทคนิคการปรับเปลี่ยนทัศนคติ 2) แบบวัดความสอดคล้องในการมองโลกซึ่งกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค จำนวน 13 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ถึง 2 ชั่วโมง 25 นาที รวมเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง 5 นาที กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค จำนวน 13 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง ถึง 3 ชั่วโมง 10 นาที รวมเวลาทั้งสิ้น 24 ชั่วโมง 40 นาที และกลุ่มควบคุม ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปกติจากสถานสงเคราะห์คนพิการ การณเขตฯ กลุ่มตัวอย่าง

ได้รับการประเมินความสอดคล้องในการมองโลกในระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง และระยะติดตามผล จากนั้นผู้วิจัยจะแนบความสอดคล้องในการมองโลกของผู้พิการทั้ง 24 คน มาทำการวิเคราะห์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (Repeated Measure Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบนิวแมน-คูลส์ (Newman – Keuls Procedure) โดยมีสมมติฐานดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน
3. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม
4. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม
5. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม
6. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม
7. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
8. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง
9. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง สูงกว่า ระยะก่อนการทดลอง
10. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่า ระยะก่อนการทดลอง
11. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
12. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
8. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
9. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
10. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

12. ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

การทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ดังภาพที่ 5 กล่าวคือในระยะก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) และกลุ่มควบคุม ต่างก็มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกไม่แตกต่างกันคือ 119.88 , 118.75 และ 116.00 ตามลำดับ แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป ถึงระยะทดลอง พบว่ากลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 163.63 และ 116.00 ตามลำดับ เช่นเดียวกับในระยะติดตามผลพบว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกสูงกว่ากลุ่มควบคุมเท่ากับ 96.63 และ 103.75 ตามลำดับ ลักษณะเช่นนี้เกิดจากวิธีการทดลองและระยะเวลาการทดลองร่วมกันส่งผลต่อคุณลักษณะความสอดคล้องในการมองโลก แสดงว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลก ระหว่างวิธีการต่าง ๆ ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่า ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกของผู้รับการทดลอง กลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) กลุ่มครบเทคนิค (4 เทคนิค) และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตารางที่ 7 และ 9 แต่เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ พบว่าในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกของผู้รับการทดลอง

กลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 8 และ 10 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3 และ 4 ที่ว่า ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม และความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม และพบว่าในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลก ของคนพิการกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบ 4 เทคนิค สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 8 และ 10 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 และ 6 ที่ว่าความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม และความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการ ที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้เพราะด้วยคุณลักษณะของความสอดคล้องในการมองโลกมีส่วนสำคัญที่ช่วยในการปรับตัวของคนพิการต่อการเผชิญกับความกดดันต่าง ๆ ในชีวิต ทำให้ผู้รับการทดลองเข้าใจสถานการณ์ สามารถเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต รวมทั้งเห็นคุณค่าและความหมายของตนเอง หลังจากได้มีการพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลกที่สูงขึ้นแล้ว ด้วยการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส ครบ 13 ครั้ง ตามกระบวนการพัฒนา 6 ขั้นตอนของการค้นหาความหมาย โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตระหนักรู้ถึงความรู้สึกว่างเปล่า ชีวิตไร้ความหมาย จากการระลึกถึงประสบการณ์บางสิ่งบางอย่างในทุก ๆ ด้านที่ผ่านมา ยอมรับว่าถ้าจะจัดภาวะว่างเปล่านั้นออกไป ได้มีเพียงสิ่งเดียวเท่านั้น คือการค้นหาความหมายในชีวิตให้พบ เมื่อเกิดการตระหนักรู้ กระบวนการจะเคลื่อนเข้าสู่ขั้นการสำรวจความรู้สึกไร้ความหมาย ด้วยการทดลองค้นหาคุณค่าของการมีชีวิตอยู่จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นคุณค่าเชิงสร้างสรรค์ คุณค่าเชิงประสบการณ์ หรือคุณค่าเชิงทัศนคติ ด้วยการใช้นิเทศการสนทนาแบบโสเครติส เทคนิคการจงใจเผชิญปัญหา เทคนิคลดความคิดหมกมุ่น เทคนิคการปรับเปลี่ยนทัศนคติ และการอ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับการค้นพบความหมายในชีวิตของผู้อื่น ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นให้สำรวจตนเอง จนพบกับความหมายในชีวิต ที่เป็นไปได้ใหม่ ๆ และยืนยันที่จะกำจัดภาวะว่างเปล่าไร้ความหมายของตนเองออกไป ด้วยการสร้างพันธะสัญญา มุ่งมั่นที่จะค้นหาความหมายในชีวิตให้ชัดเจนมากขึ้น ด้วยการพัฒนาความหมาย จากการค้นหาวีธีการที่เหมาะสมกับตนเอง และทดลองปฏิบัติเพื่อที่จะค้นพบกับความหมายที่แท้จริง โดยการทดลองทำซ้ำ ๆ และฝึกปฏิบัติมาก ๆ จนพบกับความหมายในชีวิตที่เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เหมาะสมกับตนเองมากขึ้น ซึ่งอยู่ในขั้นของการสร้างความชัดเจนให้กับความหมาย ทำให้มีความมั่นใจ ที่จะค้นหาความหมายในชีวิตของตนเองใหม่ ๆ ต่อไปได้ด้วยตนเอง

โดยไม่ต้องพึ่งผู้ให้คำปรึกษาอีกต่อไป ผู้รับการทดลองมีความรู้สึกว่าการหาความหมายในชีวิตที่พบแล้วจะเป็นพลังจูงใจสำคัญในชีวิตของเขา ทำให้เขามีความหวังที่จะพบกับความจริงในชีวิตและจะช่วยผลักดันให้เขาดำเนินชีวิตต่อไปได้ แม้สถานการณ์จะยากลำบากเพียงใดก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแฟบริ (Fabry, 1974) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสในบุคคลทั่วไป จำนวน 82 คน ผลการวิจัยพบว่า การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส ทำให้สมาชิกกลุ่มกันพบแนวทางการดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและเห็นคุณค่าชีวิตมากขึ้น และสอดคล้องกับอนุสรณ์พงษ์สวัสดิ์ (2544) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนผู้ติดยาเสพติดในศูนย์เกิดใหม่ จ.ฉะเชิงเทรา พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองของเยาวชนผู้ติดยาเสพติดที่เข้าร่วมกลุ่มการให้คำปรึกษาตามแนวโลกอส กับกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่คะแนนเฉลี่ยความสอดคล้อง ในการมองโลกของคนพิการ กลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 8 และ 10 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 เพราะว่า ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลนั้น ทั้ง 2 กลุ่ม ต่างก็ได้รับการช่วยเหลือในระบบการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส ภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับ ความไว้วางใจระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยผู้รับการทดลองได้มีโอกาสสำรวจตนเอง รวมทั้งค้นหาตนเองและตระหนักถึงผลเสียของการมีชีวิตที่ไร้ความหมาย ตลอดจนช่วยให้ผู้รับการทดลองได้เรียนรู้วิธีการดำรงชีวิตให้มีความหมาย มีคุณค่า ซึ่งส่งผลให้ผู้รับการทดลองเกิดการรับรู้ และตระหนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรัญญา ดุ้ยคำเกียร (2536, หน้า 36) ที่ได้ศึกษาผลของกลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอสต่อการเพิ่มความมุ่งหวังในชีวิตของหญิงในสถานสงเคราะห์บ้านเกร็ดกระการ ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอช ไอ วี พบว่า กลุ่มจิตบำบัดแบบโลกอส มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของความมุ่งหวังในชีวิต

เมื่อทดสอบผลย่อยของระยะเวลาเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความสอดคล้องในการมองโลกของแต่ละกลุ่ม พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกของกลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 11 และ 13 แต่เมื่อทดสอบรายคู่ด้วยวิธีทดสอบแบบนิวแมน-คูลส์ พบว่ากลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) และกลุ่มครบเทคนิค (4 เทคนิค) มีคะแนนเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกในระยะหลังการทดลอง และระยะก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 12 และ 14 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5 และ 7 ที่ว่า ความสอดคล้องในการมองโลก ของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ภายหลัง

การทดลอง สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง และความสอดคล้องในการมองโลกในระยะติดตามผล และระยะก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 12 และ 14 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 6 และ 8 ที่ว่า ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล สูงกว่า ระยะก่อนการทดลอง ทั้งนี้เพราะ เมื่อผู้รับการทดลองเห็นคุณค่า จากการกระทำของตน และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ย่อมแสดงว่า ได้มีการพัฒนาความสอดคล้องในการมองที่สูงขึ้นด้วย ทำให้ชีวิตมีความหมาย มีความหวัง มีแรงจูงใจที่จะดำเนินชีวิตต่อไป เมื่อเวลาผ่านไปผู้รับการทดลอง ยังคงเห็นประโยชน์จากสิ่งที่ได้รับจากการเข้ากลุ่ม จึงทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และคงทนถาวร ถึงระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ครัมเบริก และคาร์ (Crumbaugh & Carr, 1979) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสในผู้ป่วยจิตสรา จำนวน 25 คน ด้วยโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส จำนวน 6 สัปดาห์ ผลพบว่าผู้ป่วยจิตสราที่เข้าร่วมโปรแกรม มีคะแนนความสอดคล้องในการมองโลกในระยะติดตามผล สูงกว่า ก่อนการทดลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิดดอน (Whiddon, 1983) ที่จัดโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสให้กับนักโทษอาชญากรรม จำนวน 20 คน ผลการศึกษพบว่า ระยะหลังการทดลอง มีคะแนนความมุ่งหวังในชีวิต (PIL) เพิ่มขึ้น สมาชิกกลุ่มมีการพัฒนาตนเองด้านความประพฤติ จนได้รับการอนุญาตให้ย้ายไปอยู่หน่วยเตรียมออกในชุมชนซึ่งไม่มีผู้คุมดูแล หลังจากนั้นสมาชิก 9 คนของกลุ่ม ได้รับการอภัยโทษ และจากการติดตามผลในระยะ 2 ปี พบว่า สมาชิกกลุ่ม 8 คน ที่เข้าร่วมกลุ่มการให้คำปรึกษาตามแนวโลกอส เลิกประกอบอาชญากรรม โดยเด็ดขาด

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสอดคล้องในการมองโลกในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล พบว่า กลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) มีความสอดคล้องในการมองโลกในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 12 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 12 ที่ว่า ความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ภายหลังการทดลอง กับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เพราะ หลังจากที่ผู้รับการทดลอง ได้รับโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ไปแล้ว ทำให้ผู้รับการทดลอง สามารถมองเห็นถึงแนวคิดที่ดีและมีประโยชน์ ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาต่อตนเองต่อไป จึงเกิดแรงจูงใจที่จะนำสิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) ไปใช้ เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งก็ยังคงเห็นประโยชน์จากสิ่งที่ได้รับ จึงทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และคงทนถาวรจนถึงระยะติดตามผล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าว ของพ่อพระธรรม เกดพิทักษ์ (2530, หน้า 21) ว่าการเรียนรู้วิธีการที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จ บุคคลมีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมนั้นสูงขึ้น และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ เบเนดิกตา

(Bandura, 1977, p. 2) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่จะเกิดจากการกระทำตามแบบผู้อื่นและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรพร นุ่มนวล (2534, หน้า 47) ได้ศึกษาผลการฝึกความสอดคล้องในการมองโลกให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่าเด็กและเยาวชนในสถานพินิจเด็ก และเยาวชนกลุ่มที่ได้รับการฝึกความสอดคล้องในการมองโลกมีความสอดคล้องในการมองโลกภายหลังการทดลองและระยะติดตามผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมเทคนิค (4 เทคนิค) ซึ่งพบว่ามี ความสอดคล้องในการมองโลกในระยะติดตามผลสูงกว่า ระยะหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 16 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 11 ที่ว่า ความสอดคล้องในการมองโลกของผู้ฝึกการที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่า เทคนิคการปรับเปลี่ยนทัศนคติ จะทำให้ผู้รับการทดลองยอมรับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และค้นหาสิ่งที่ดีในชีวิตโดยปรับเปลี่ยนความคิดและทัศนคติในการมองโลกเชิงบวก ส่งผลให้แสดงพฤติกรรมออกไปในทางบวก และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาต่อไป โดยสังเกตได้จากภาพที่ 5 ที่แสดงให้เห็นว่าเส้นกราฟมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อไปอีก ซึ่งบ่งบอกถึงความยั่งยืนคงทนของความสอดคล้องในการมองโลกของผู้รับการทดลองที่ได้รับคำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) ในระยะติดตามผล ได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ระยะหลังการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบบางเทคนิค (3 เทคนิค) และแบบครบเทคนิค (4 เทคนิค) เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับการทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีความสอดคล้องในการมองโลกสูงกว่า ระยะก่อนการทดลอง และคงทนต่อไปถึงระยะติดตามผล แต่กลุ่มบางเทคนิค (3 เทคนิค) ความสอดคล้องในการมองโลกมีแนวโน้มที่จะชะลอตัวและคงที่ แต่กลุ่มครบเทคนิค (4 เทคนิค) ความสอดคล้องในการมองโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยที่พบว่า โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอส แบบครบเทคนิค สามารถพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลกของคนพิการให้สูงขึ้น ได้ดีกว่ากลุ่มบางเทคนิค ดังนั้น ควรจะมีการบรรจุการบำบัดดูแลด้านจิตใจแก่คนพิการด้วย การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิคให้กับคนพิการที่มีความสอดคล้องในการมองโลกต่ำ หรือคนพิการที่ผ่านระยะการปรับตัวแล้วพบว่ายังปรับตัวไม่ได้ เพื่อช่วยเหลือให้สามารถปรับตัวจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ด้วยตนเองอย่างมีความสุขได้ โดยผู้ให้คำปรึกษาควรเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเช่น นักสังคมสงเคราะห์ หรือพยาบาล โดยใช้การให้คำปรึกษากลุ่ม ที่มีสมาชิกกลุ่มประมาณ

8 - 12 คน สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสมด้านเวลา ซึ่งถ้ามีเวลาน้อย อาจจะดำเนินการ 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 13 ครั้ง แต่หากระหว่างการดำเนินการพบว่าผู้รับบริการไม่สามารถผ่านกระบวนการค้นหาความหมายในขั้นนั้น ๆ ได้ ผู้ให้คำปรึกษาควรจะดำเนินการขั้นตอนนั้นซ้ำจนกว่าผู้รับบริการจะพร้อมเข้าสู่กระบวนการขั้นต่อไป ซึ่งมีผลให้จำนวนครั้งโดยรวมมากกว่า 13 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

2.1 ควรทดลองใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวโลกอสแบบครบเทคนิคในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ผู้ประสบภัยพิบัติธรรมชาติ ผู้ที่ตกงานกระทันหัน เพื่อเป็นการพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลกในบุคคลอื่นให้แพร่หลายต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลก โดยใช้ทฤษฎีการพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลกในกลุ่ม จิตบำบัดแนวอัตถิภาวนิยม (Existential) เช่น Gestalt Therapy หรือกลุ่มการนึกคิดบำบัด (Cognitive Therapy) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสอดคล้องในการมองโลกที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ต่อไป